

lider af ikke ubetydelige Mangler, udover hvad der vil kunne afhjælpes ved en Forbedring af Lærerlønningerne, idet der dels synes at være for faa Skoler, og dels de tilstedeværende Lokaler er daarlige og Undervisningsmidlerne meget ringe, tiltrænges der efter Ministeriets Skøn en Forbedring af det færøske Skolevæsen i det hele, og at Direktionen og Lagtinget, hvis der fra samme maatte fremkomme Forslag til omfattende Reformen i Skolevæsenet, vilde kunne paaregne Undervisningsministeriets Støtte til Gennemførelse af saadanne Forslag, saaledes at det Maal kunde naas, som Lagtingets Flertal ved tredie Behandling af Spørgsmaalet om Ændring af § 7 i Anordning af 16. Januar 1912 i Overensstemmelse med Udvalgsbetænkningen har opstillet, nemlig at et Barn med almindelige Evner og med almindelig Skolegang ved Udgangen af Skolen skal kunne tale, læse og skrive baade Færøsk og Dansk.

Færøsk er Talesproget paa Færøerne, det Sprog taler Forældre og Børn indbyrdes, det Sprog kan Børnene, inden de kommer i Skole. Nu kan det ikke gaa an at indrette Skolevæsenet paa Færøerne saaledes, at Børnene bliver undervist paa det færøske Sprog og ikke lærer noget andet Sprog. Alene det, at dette er et Sprog, som kun tales af knap 20 000 Mennesker, og paa hvilket der dog kun er meget ringe Litteratur, gør, at det ikke vilde være forsvarligt, at Børnene kun opdroges til at kunne dette Sprog. Det er nødvendigt, at de lærer et Sprog til; og da Færøerne hører til Kongeriget Danmark og er et Amt i den danske Stat, maa dette Sprog selvfølgelig være Dansk. Og dette Sprog maa Færingerne lære saaledes i Skolerne, at der naas det nu af mig ofte nævnte Maal, som for Resten de Færinger — det færøske Selvstyreparti —, som ønsker Færøsk som Undervisningssprog, selv har stillet. Det er Selvstyrepartiets eget Maal, at Undervisningen i Dansk skal være saadan, at ethvert Barn, som er normalt begavet og til normal Tid bliver udskrevet af Skolen, i Skolen har lært at tale, læse og skrive Dansk. Det er ogsaa et Maal, som det er nødvendigt at naa, og som derfor maa fastholdes.

Det færøske Skolevæsen maa altsaa betydelig forbedres, for at det Maal skal kunne naas samtidig med, at Undervisningssproget blev Færøsk, siden dette nu synes at være mange Færinger saa overordentlig kært, og det maaske en Dag vil vise sig — det maa jo Fremtiden om —, at det er et Krav, som stilles af et Flertal paa Færøerne. Hvordan Udviklingen vil komme

til at gaa deroppe, er jo ikke godt at vide. Det, vi hernede ved, er, at Færingerne nu er delte i to omtrent lige store Partier, og at vi derfor skylder at tage Hensyn til saavel det ene som det andet.

I øvrigt skal jeg udtale, at det er nødvendigt, at der sker en Ændring i Lagtingsloven, som jo ogsaa er meget gammel. Der maa ske den Ændring, at Amtmanden og Provsten, som nu er kongevalgte eller selvskrevne Medlemmer af Lagtinget og derved privilegerede Vælgere til Landstinget, opfører sig med at have denne Stilling i Lagtinget; det er meningsløst, at vi i Danmark skal beholde to selvskrevne Landstingsvælgere i Færø Amt, naar vi har afskaffet de selvskrevne Vælgere i alle Danmarks andre Amter. Men det er lidt vanskeligt at komme til et Resultat paa dette Omraade, fordi der ogsaa kræves andre Ændringer. Desuden har man paa Færøerne et forældet Skattevæsen, og der er fremstillet Krav om at faa dette forandret. Derfor ønskede jeg, at der skulde nedsættes en Kommission, som kunde tage Skattevæsenet paa Færøerne og Lagtingsloven op til sagkyndig og samlet Overvejelse og arbejde paa at tilvejebringe en Ordning, som kunde fremkalde Tilfredshed i Almindelighed oppe paa Færøerne.

Det har nu imidlertid det ene af Partierne oppe paa Færøerne modsat sig ikke af nogen saglig Grund, men fordi de siger, at de er vrede paa mig, fordi jeg i Fjor ved en Tale her i dette høje Ting har beskyldt en af Repræsentanterne for Færøerne hernede for, at han havde beskyldt Selvstyrepartiet for at have Løsrivelsestendenser. Det er altsaa noget, der krænker i høj Grad oppe paa Færøerne, og det glæder mig, at det deroppe er en saadan Krænkelse at blive beskyldt for at have fremsat den Beskyldning mod Selvstyrepartiet, at det nærede Løsrivelsestendenser. Jeg vil meget oprigtigt og indtrængende bede om, at man vil begrænse de mod mig og andre rettede Angreb for at ville løsrive Færøerne fra Danmark paa den Maade, at man udelukkende retter disse Angreb imod mig; thi det gør ikke det mindste, at man beskylder mig for at være af onde Magter indblæst den djævelske Tanke, at jeg vil løsrive Færø Amt fra Danmark. Det bærer jeg med den største Sindsro. Men ganske anderledes stiller det sig for det færøske Selvstyreparti, som nu udgør den ene Halvdel af Færingerne. De opfatter det som en meget grov Krænkelse, naar man hernede fra i Skrift og Tale beskylder dem for at ville løsrive Færø Amt fra Danmark. Jeg maa derfor